

Från: Registrator Elsäkerhetsverket <Registrator@Elsakerhetsverket.se>
Till: MailImport-EV <MailImport-EV@Elsakerhetsverket.se>
Ämne: VB: 22EV1261 - additional document
Skickat: 2023-02-27 06:53:29

Från:
Skickat: den 26 februari 2023 14:51
Till: Registrator Elsäkerhetsverket <Registrator@Elsakerhetsverket.se>
Kopia:
Ämne: 22EV1261 - additional document

Dear and team in Elsäkerhetsverket,

With reference to our letter of 13 February 2023 regarding dnr. 22EV1261, please find attached Easee AS' supplementary letter.

If any additional input is needed, Easee is happy to elaborate or present documentation in a meeting to clarify any uncertainty.

Kind regards,

Legal Counsel

M

Easee Norway
easee.com

signature_510217

Epost:registrator@elsakerhetsverket.se

Sandnes den 26. februari 2023

Kompletterande yttrande i ärende Dnr 22EV1261

Med hänvisning till Elsäkerhetsverkets underrättelse daterad den 27 januari 2023 ("**Underrättelsen**") angående den pågående utredningen av Easee AS:s ("**Easee**" eller "**vi**") laddbox Easee Home, varianterna Charge respektive Ready ("**Produkten**") i ärende Dnr 22EV1261 inkommer vi här med följande kompletterande yttrande.

Yttrandet ska ses som en komplettering till vårt yttrande den 13 februari 2023 ("**Yttrandet**") samt innehåller förtydliganden i vissa delar kring hur Produkten uppfyller tillämpliga lagkrav och avseende de åtgärder Easee avser att vidta med anledning av Elsäkerhetsverkets synpunkter. I de delar som inte särskilt berörs i detta yttrande får Easee hänvisa till vad som anförts i Yttrande. Yttrandet och detta yttrande, tillsammans med tidigare korrespondens med Elsäkerhetsverket, visar sammantaget att Produkten uppfyller de högt ställda krav som gäller vid försäljning av laddboxar på den svenska marknaden, samt att Produkten inte utgör en säkerhetsrisk. Vidare framgår att de åtgärder som Elsäkerhetsverket överväger enligt underrättelsen saknar såväl fog som rättsligt stöd.

I vårt arbete med detta yttrande har vi tagit hjälp av och biståtts av Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB.

I syfte att ytterligare förtydliga vår syn, och för att undanröja minsta risk för missförstånd i kommunikationen med Elsäkerhetsverket har vi författat detta kompletterande yttrandet på svenska. Även av den anledningen har vi konsulterat Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB vid framtagandet av detta yttrande.

Vi vill därför återigen framhålla att säkerhet är av högsta prioritet för Easee i alla steg, från design och tillverkning till installation och användning av Produkten. Vi välkomnar vidare en fortsatt dialog med Elsäkerhetsverket kring eventuella oklarheter vad avser säkerhetsaspekter rörande Produkten.

1. Allmänt kring tillämpliga lagkrav

Enligt radioutrustningslagen (2016:392), som genomför direktiv 2014/53/EU ("**RED**"), så får radioutrustning släppas ut eller tillhandahållas på marknaden endast om föreskrivna krav är

uppfyllda och radioutrustningen är förenlig med gällande krav på användning av radiofrekvenser i minst en medlemsstat i Europeiska unionen.¹

Vidare krävs att utrustningen är konstruerad och tillverkad så att den uppfyller väsentliga krav.² De väsentliga kraven framgår av Post- och Telestyrelsens föreskrifter om krav m.m. på radioutrustning (PTSFS 2016:5).³ Utrustning som helt eller delvis överensstämmer med en harmoniserad standard *förutsätts* överensstämma med de väsentliga kraven i den utsträckning kraven omfattas av standarden.⁴ Tillämpningen av harmoniserade standarder är dock frivillig och innebär endast en presumtion om överensstämmelse med de väsentliga kraven. Tillverkaren kan på annat sätt, som de själva väljer, visa att utrustningen överensstämmer med de föreskrivna väsentliga kraven.

Europeiska kommissionens meddelande avseende 2022 års blåbok om genomförandet av EU:s produktbestämmelser (2022/C 247/01) ("**Blue Guide**")⁵ är en vägledning kring EU:s produktbestämmelser, vilket RED (och därmed även radioutrustningslagen) är en del av. Blue Guide syftar till att ge en bättre förståelse kring EU:s produktbestämmelser och en mer enhetlig och konsekvent tillämpning och ger därmed viktig vägledning kring tolkningen av EU:s produktbestämmelser. Av Blue Guide framgår i punkt 4.1.1 följande avseende de väsentliga kraven och syftet bakom dessa.

"Väsentliga krav är utformade för att ge och säkerställa en hög skyddsnivå.

[...]

Väsentliga krav definierar de resultat som ska nås och de faror som ska hanteras, men anger inte de tekniska lösningarna för att göra detta. Den exakta tekniska lösningen kan anges i en standard eller genom andra tekniska specifikationer eller utarbetas i enlighet med allmän ingenjörsexpertis eller vetenskaplig kunskap som fastställs i ingenjörrelaterad eller vetenskaplig litteratur efter tillverkarens gottfinnande. Tack vare denna flexibla lösning kan tillverkarna själva välja hur de vill uppfylla kraven. Dessutom är det möjligt att t.ex. anpassa produktens material och konstruktion till den tekniska utvecklingen. Harmoniseringslagstiftning som grundas på väsentliga krav behöver därför inte anpassas regelbundet till den tekniska utvecklingen, eftersom bedömningen av överensstämmelse med kraven grundas på den tekniska kunskapen vid den tidpunkt då produkten släpps ut på marknaden."

I Blue Guide punkt 4.1.3 förtydligas vidare att det finns alternativa sätt som de väsentliga kraven kan uppfyllas på än genom hänvisning till harmoniserade standarder.

"Tillämpningen av harmoniserade standarder är inte det enda sättet att visa en produkts överensstämmelse. Tillverkarna kan alltså välja om de vill tillämpa och hänvisa till harmoniserade standarder eller ej. Om tillverkarna väljer att inte tillämpa

¹ 4 § radioutrustningslagen.

² 5 § radioutrustningslagen.

³ Se 2 kap. PTSFS 2016:5.

⁴ 6 § radioutrustningslagen.

⁵ Vilken utgör en uppdatering av den i allt väsentligt likalydande föregående versionen, Europeiska kommissionens meddelande avseende 2016 års blåbok om genomförandet av EU:s produktbestämmelser (2016/C 272/01).

en harmoniserad standard måste de dock kunna visa att deras produkter överensstämmer med de väsentliga kraven på ett sätt som de själva väljer, som ger en säkerhets- eller skyddsnivå för andra intressen enligt vad som krävs i den tillämpliga lagstiftningen.”

Enligt Underrättelsen så har Produkten testats mot krav i standarderna EN IEC 61851-1:2019, EN IEC 61439-1:2021 och EN IEC 61439-7:2020. Eventuella avvikelser avseende Produktens överensstämmelse med ovanstående standarder (eller andra relevanta harmoniserade standarder) innebär inte automatiskt att Produkten inte uppfyller de väsentliga kraven och därmed föreskrivna lagkrav, och inte heller innebär sådana eventuella brister automatiskt en säkerhetsrisk, se vidare punkt 2 och 3 nedan.

2. Kommentarer i förhållande till de påstådda brister Elsäkerhetsverket påtalat

2.1 Förekomsten av RCD (jordfelsbrytare) och DC-skydd

Elsäkerhetsverket har i Underrättelsen angivit att Produkten inte är utrustad med en jordfelsbrytare och ett DC-skydd på sätt som anges i bruksanvisningen samt att instruktionerna inte anger att Produkten ska föregås av en jordfelsbrytare när den installeras mot det fasta nätet. Bedömningen baseras dels på Elsäkerhetsverkets egna tester samt på underlag som Easee givit in. Elsäkerhetsverkets slutsatser i denna del är emellertid felaktig.

Som beskrivits i Yttrandet avsnitt 1.2 är Produkten utrustad med en jordfelsbrytare med skydd för både AC och DC läckage. Det är emellertid korrekt att Produkten inte i alla delar uppfyller den standard för traditionella jordfelsbrytare som Elsäkerhetsverket har lagt till grund för sin bedömning (EN 61008-1). Anledningen till detta är att Produkten använder en elektrisk jordfelsbrytare som integrerats i Produkten istället för en fristående jordfelsbrytare. I Yttrandet har Easee ingående beskrivit på vilket sätt Easee menar att Produkten därför ska anses ha en jordfelsbrytare och i alla delar uppfylla de högt ställda säkerhetskraven och de väsentliga kraven i radioutrustningslagen och PTSFS 2016:5.

En avgörande faktor till att Produkten inte uppfyller samtliga krav i ovan angiven standard är den teknikutveckling som skett, och alltjämt sker, inom området. Standarden bygger i sig på delvis föråldrad teknik, där elektriska jordfelsbrytare liknande den som finns installerad i Produkten inte fanns tillgängliga på marknaden. Standarden har inte uppdaterats i förhållande till den teknikutveckling som skett på senare år.

I de delar där Produkten avviker i förhållande till standarden (se t.ex. punkterna 1.2.2 och 1.2.3 i Yttrandet) uppfyller Produkten istället sådana krav som följer av på marknaden nyare standards (IEC 62955) som tagits fram avseende jordfelsbrytare där elektriska jordfelsbrytare kan finnas installerade. Syftet med de krav på jordfelsbrytare som följer av den nyare standarden, dvs. en hög grad av produktsäkerhet, får antas överensstämma med syftet bakom kraven i EN 61008-1. Vid sådana förhållanden föreligger inte någon säkerhetsrisk eller avvikelse i förhållande till de väsentliga kraven.

Eftersom Produkten uppfyller de uppdaterade kraven som gäller enligt IEC 62955 är det, enligt Easee, inte rimligt att påstå att en avvikelse i förhållande till EN 61008-1 ensamt kan anses medföra att Produkten inte uppfyller uppställda lagkrav eller på annat sätt innebär säkerhetsrisker. Att använda en elektrisk jordfelsbrytare medför inte på något sätt en

försämring i produktsäkerhetshänseende på sätt som beskrivits i Yttrandet. Som beskrivits ovan är det inte heller ett krav på att standarden EN 61008-1 uppfylls i dess helhet för att produkten ska anses uppfylla de uppställda lagkraven i 5 § radioutrustningslagen. Genom att kravet avseende jordfelsbrytare uppfylls med hänvisning till de krav som anges i IEC 62955 får Easee anses ha visat att Produkten är i överensstämmelse med de föreskrivna lagkraven. Som framgår ovan har Easee dokumenterat detta och genom hänvisning till annan standard visat att de väsentliga kraven är uppfyllda. En sådant flexibelt förhållningssätt är vidare i linje med Kommissionens uttalande i Blue Guide punkt 4.1.1 nedan.

”Tack vare denna flexibla lösning kan tillverkarna själva välja hur de vill uppfylla kraven. Dessutom är det möjligt att t.ex. anpassa produktens material och konstruktion till den tekniska utvecklingen.”

Easee har vidare uppfattat att det inte är osannolikt att en framtida översyn av EN 61008-1 kommer att ske och att vissa justeringar i dessa delar då kommer att övervägas i syfte med att uppdatera och modernisera kraven med beaktande av den snabba teknikutvecklingen inom området.

I övrigt hänvisar Easee till det underlag och den dokumentation som tidigare givits in i ärendet till styrkande på att Produkten uppfyller de högt ställda säkerhetskrav som gäller enligt radioutrustningslagen.

2.2 Överspänningsprov LLLN->CP

Elsäkerhetsverket har i Underrättelsen uppgett att det utgör en allvarlig brist att Produkten inte klarar överspänningsprovet mot LLLN->CP. Elsäkerhetsverkets slutsats är emellertid felaktig. Med hänvisning till Yttrandet så utgör det faktum att Produkten inte klarade överspänningsprovet mot LLLN->CP enligt den testrapport som Easee givit in inte en brist i Produkten eftersom ett godkänt sådant överspänningsprov inte är ett tillämpligt krav på Produkten. Som beskrivits i Yttrandets avsnitt 1.1 så krävs godkänt överspänningsprov mot LLLN->CP för att uppnå överensstämmelse med EN 61851-1 endast om det finns direkt åtkomst till en elkontakt (*Eng*: CP Pin). Det bör dock noteras att det *inte* finns direkt åtkomst till sådan elkontakt i Produkten, vilket i sin tur innebär att Elsäkerhetsverkets påstående i denna del inte är korrekt och att någon avvikelse inte föreligger.

Mot bakgrund av ovan ska resultatet på det aktuella överspänningsprovet i testrapporten bortses från. Testresultatet innebär därmed inte heller någon brist i Produkten eftersom det inte alls är relevant i förhållande till Produkten.

2.3 Märkningar på Produkten och bruksanvisning

Elsäkerhetsverket har i Underrättelsen framfört anmärkningar kring märkning av Produkten, bl.a. att märkning med tillverkningsdatum och hänvisning till standarden IEC 61439-7 saknas samt att vissa märkningar är placerade så att det inte läsbara när Produkten är i bruk. Elsäkerhetsverket har även påpekat att bruksanvisningen saknar viss information. Easee har tagit till sig av Elsäkerhetsverkets synpunkter vad gäller märkningar på Produkten och bruksanvisningens utformning. Synpunkterna har lett till att Easee avser att vidta åtgärder, se mer om det under avsnitt 3.

Med hänvisning till Yttrandet vill vi dock återigen framhålla att Easee är av uppfattningen att bolaget och Produkten uppfyller kraven i EN 61851-1 och 61439-1 vad gäller märkning av tillverkningsdatum genom den märkning man har som anger månad och år för tillverkning. Elsäkerhetsverkets bedömning att märkning med tillverkningsdatum saknas är därmed felaktig. Vidare så har Easee i Yttrandet påpekat att det visserligen finns krav på att genom märkning på Produkten hänvisa till IEC 61439-7 men eftersom Easee istället förlitar sig på EN 61851-1 så är kravet inte tillämpligt och utgör därmed inte heller en brist.

Slutligen vill vi även framhålla att de av Elsäkerhetsverket framförda synpunkterna kring märkning och bruksanvisningens utformning inte under några omständigheter kan anses utgöra sådana allvarliga brister som påverkar produktens säkerhet i någon betydande mån. De påstådda avvikelserna innebär ingen faktisk eller potentiell fara för persons och husdjurs säkerhet eller skyddet för egendom, elektromagnetisk kompatibilitet, eller skadlig störning, vilket är de väsentliga intressen som RED och i förlängningen radioutrustningslagen avser att skydda.⁶

2.4 EU-försäkran

Elsäkerhetsverket har enligt Underrättelsen gjort bedömningen att Produktens EU-försäkran (DoC) har brister, bl.a. vad gäller hänvisning till tillämpligt EU-lagstiftning. Som framförts i Yttrandet så är Easee medvetna om att endast tillämpliga unionsakter ska hänvisas till i EU-försäkran, vilket i detta fall är RED. Mot bakgrund av att det i artikel 3.1 RED hänvisas till direktiv 2014/35/EU ("LVD") och direktiv 2014/30/EU ("EMCD") har dock hänvisningar till LVD och EMCD felaktigt inkluderats i EU-försäkran. Som framgår av avsnitt 3 nedan samt Yttrandet avser Easee att uppdatera EU-försäkran genom att ta bort hänvisningarna till LVD och EMCD.

2.5 Immunitetsprovning enligt EMCD

Elsäkerhetsverket har i Underrättelsen angivit att Produkten inte klarar immunitetsprovet enligt EMCD. Som Easee framfört i Yttrandet så har Produkten klarat samtliga immunitetsprov utan anmärkning förutom EN 61000-4-6. Anmärkningen bestod i att testet felaktigt triggade en knapp som ger ifrån sig ett grönt ljus och ett surrande ljud. I EN 61851-21-2 återfinns kriterierna för att uppnå ett godkänt immunitetstest, vilka innebär att produkten som testet utförs på ska fortsätta fungera så som avsett utan någon påverkan på dess funktion. Triggandet av knappen, och konsekvenserna av detta, påverkar inte Produktens funktion och Easee är därför av uppfattningen att anmärkningen inte innebär att Produkten inte har klarat det aktuella immunitetstestet. Det innebär att Elsäkerhetsverkets slutsats att Produkten inte klarar immunitetstestet enligt EMCD är felaktig. Testresultatet från immunitetstestet utgör därmed inte heller en brist i Produkten, jfr den flexibilitet som beskrivs under avsnitt 0 ovan.

3. Åtgärder Easee avser att vidta

Easee tar som sagt till sig av Elsäkerhetsverkets framförda synpunkter och som tidigare framförts i Yttrandet så avser Easee att vidta åtgärder för att bl.a. ytterligare förtydliga sin information kring Produkten. Se nedan lista över de åtgärder Easee avser att vidta i denna del.

⁶ Jfr RED art. 3 samt beaktandesats 26, jfr även 12 § 2 st. i radioutrustningslagen och prop. 2015/16:93 s. 40.

- Trots att Easees befintliga RCD lösning (dvs. en elektriska jordfelsbrytare med automatisk testfunktion) uppfyller föreskrivna krav så planerar Easee att införa en funktion i "Easee Installer App" som ska möjliggöra initiering av testning av Produktens RCD. Funktionen kommer vara ett komplement till den automatiska testfunktionen som redan finns. Sådana funktioner kommer att implementeras under mars 2023.
- Uppdatering av bruksanvisning för att bättre förklara hur jordfelsbrytaren är integrerad i Produkten och när en extern jordfelsbrytare behöver installeras. Easee kommer även uppdatera bruksanvisningen genom att lägga in en förenklad EU-försäkran och länk till Produktens kompletta EU-försäkran. Bruksanvisningen kommer att uppdateras online under mars 2023, och den tryckta versionen kommer att vara tillgänglig från mitten av april 2023.
- Revidera EU-försäkran (DoC) så det tydliggörs att endast RED är tillämpligt. Easee har tillhandahållit utkast på sådan reviderad EU-försäkran i Yttrandet. Hänvisningen till standarden IEC 61439-7 kommer även tas bort. Åtgärderna kommer att vidtas inom två till fyra veckor.
- Uppdatera etiketten med serienumret på Type 2 socket genom att istället inkludera beteckningen "Easee Charge" respektive "Easee Home" på etiketten. Åtgärderna kommer att implementeras under mars 2023.

För undvikande av tvivel innebär ovan beskrivna åtgärder inte att Easee instämmer i eller bekräftar Elsäkerhetsverkets bedömning avseende brister i Produkten utan är, som framgår i detta kompletterande yttrande samt i Yttrandet, alltjämt av uppfattningen att Produkten uppfyller föreskrivna krav.

4. Det finns inte fog för de tvingande åtgärder som Elsäkerhetsverket överväger att vidta

Som nämnts i avsnitt 1 ovan finns det inga lagkrav på att en produkt ska uppfylla tillämpliga harmoniserade standarder för att få släppas ut eller tillhandahållas på marknaden. Däremot ska en produkt uppfylla de i PTSFS 2016:5 fastställda väsentliga kraven.

En marknadskontrollmyndighet får besluta om ett föreläggande endast om det behövs för att radioutrustningslagen (och därigenom meddelade föreskrifter) och/eller relevant EU-rättslig lagstiftning ska följas, eller, om radioutrustningen uppfyller föreskrivna krav, om utrustningen utgör en risk för de intressen som de väsentliga kraven avser att skydda.⁷ Produkten uppfyller de i PTSFS 2016:5 fastställda väsentliga kraven, och utgör inte en risk för de skyddsvärda intressena. Easee anser därför inte att det i förevarande fall finns någon rättslig grund för att meddela ett föreläggande. Elsäkerhetsverkets påståenden, såsom att det skulle saknas jordfelsbrytare, att Produkten inte klarar överspänningsprov, och att märkningen är bristfällig är, enligt Easee, antingen felaktiga eller irrelevanta för Produktens uppfyllande av de föreskrivna väsentliga kraven. Med anledning av Elsäkerhetsverkets synpunkter har Easee trots detta åtagit sig att genomföra ett antal åtgärder, se avsnitt 3 ovan. Easee anser därför att det saknas anledning för Elsäkerhetsverket att överhuvudtaget vidta några tvingande åtgärder

⁷ Se 12 § radioutrustningslagen.

på det sätt som verket synes överväga enligt Underrättelsen.

Det framgår av RED, som är implementerad i svensk rätt genom radioutrustningslagen, att proportionalitetsprincipen ska ligga till grund för de av medlemsstaterna föreskrivna sanktionerna.⁸ Enligt EU-förordningen 2019/1020 ("**Marknadskontrollförordningen**")⁹ ska en marknadskontrollmyndighet säkerställa att ekonomiska aktörer vidtar *lämpliga* och *proportionella* korrigerande åtgärder för överensstämmelse med lagstiftningen. Vid utövandet av befogenheterna ska hänsyn tas till *faktisk och potentiell skada* som följer av en bristande överensstämmelse, och befogenheterna ska utövas effektivt, ändamålsenligt och i enlighet med proportionalitetsprincipen.¹⁰ Att en åtgärd ska vara proportionell är dessutom allmänt vedertaget i såväl svensk rätt som EU-rätt på ett övergripande plan. Av fast EU-praxis följer bland annat att myndighetsåtgärder inte ska gå utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå de legitima mål som eftersträvas i relevanta bestämmelser. Om flera ändamålsenliga åtgärder finns att välja mellan ska den åtgärd som är *minst ingripande* väljas.¹¹ Om Produkten, trots vad som anges ovan, i Yttrandet och i tidigare korrespondens i ärendet, *inte* anses uppfylla de väsentliga kraven är de av Elsäkerhetsverket nämnda åtgärderna i vart fall oproportionerligt ingripande.

Elsäkerhetsverket har förvisso möjlighet att i vissa fall förelägga om försäljningsförbud eller återtagande från återförsäljare och slutanvändare.¹² Det är dock också möjligt att förelägga en ekonomisk aktör att vidta andra lämpliga, mindre ingripande, korrigeringsåtgärder för att radioutrustning ska uppfylla uppsatta krav, vilket enligt förarbeten till radioutrustningslagen kan utgöra en mer proportionerlig åtgärd än att en produkt dras tillbaka eller återkallas.¹³ Vidare så bör Easee, innan dess att Elsäkerhetsverket överhuvudtaget överväger att vidta tvingade åtgärder så som försäljningsförbud, först få möjlighet att frivilligt vidta rättelse vad gäller de brister som Elsäkerhetsverket angivit i Underrättelsen. I avsnitt 3 ovan beskrivs de frivilliga åtgärder som Easee redan nu kommer vidta.

Som framhållits i avsnitt 2 ovan korrelerar inte avvikelserna från relevanta standarder med någon reell risk för att faktisk eller potentiell skada skulle orsakas av Produkten. Easee har som nämnts sålt mer än 700 000 Produkter inom EES och mer än 57 miljoner laddningar har registrerats i Easees system. Proportionalitetsprincipen innebär att det ingrepp i den fria rörligheten och de kostnader för parten beslutet medför måste stå i proportion till den risk för skada som beslutet ska förhindra. Att vid sådana förhållanden förelägga om återtagande av Produkten skulle innebära en mycket stor börda för Easee samtidigt som åtgärdens nytta skulle vara mycket liten.¹⁴ Easee anser inte heller att det är motiverat att införa ett försäljningsstopp av Produkten då de påstådda avvikelserna inte innebär någon egentlig säkerhetsrisk, utan anser att det är tillräckligt att de eventuella avvikelser som påvisats

⁸ Se RED, art. 46.

⁹ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

¹⁰ Marknadskontrollförordningen, art. 14 samt art. 16.

¹¹ Se exempelvis EU-domstolens avgöranden i mål C-210/10 p. 24; samt de förenade målen C-379/08 och C-380/08, p. 86.

¹² Se 12 § radioutrustningslagen samt Marknadskontrollförordningen, art. 16.

¹³ Se prop. 2015/16:93 s. 40 och s. 64f.

¹⁴ Jfr Förvaltningsrättens i Karlstad dom 2014-11-12 i mål 2396-14, där verket och förvaltningsrätten ansåg att ett återtagande av en reseadapter var obehövligt med hänsyn till att bristerna inte innebar någon direkt eller omedelbar fara för person eller egendom.

åtgärdas genom de frivilliga åtgärder som vi avser att vidta enligt avsnitt 3.

Enligt RED ska en marknadskontrollmyndighet som anser att radioutrustning som utgör en risk inte uppfyller föreskrivna krav, *utan dröjsmål* ålägga de berörda ekonomiska aktörerna att vidta lämpliga korrigeringsåtgärder för att utrustningen inom rimlig tid ska uppfylla kraven, dras tillbaka eller återkallas.¹⁵ Det bör i sammanhanget noteras att Elsäkerhetsverkets ärende har pågått i snart ett år, vilket får anses ge uttryck för frågornas komplexitet men även för att någon omedelbar fara eller säkerhetsrisk inte har ansetts föreligga avseende Produkten från Elsäkerhetsverkets sida. Hade myndigheten ansett Produkten vara förenad med sådana allvarliga brister som medför risk för skada på person och egendom hade åtgärder sannolikt redan vidtagits från myndighetens sida, dvs. utan dröjsmål. Det har sedan verket påbörjade sin handläggning inte heller tillkommit några skäl som motiverar mer ingripande åtgärder avseende Produkten. Easee har under hela handläggningstiden varit samarbetsvilligt, besvarat frågor och tillhandahållit efterfrågad information, samt nu kommit med förslag till frivilliga korrigerande åtgärder. Easee anser, mot bakgrund av detta, inte att det är rimligt eller proportionerligt att Elsäkerhetsverket i detta läge skulle meddela ett försäljningsstopp eller återkallelse. Sådana eventuella åtgärder skulle vara synnerligen betungande för Easee och inte stå i proportion till de avvikelser som förekommer.

Sammanfattningsvis har Elsäkerhetsverket inte fog för de tvingande åtgärder som verket överväger att införa och Easee uppmanar myndigheten att avstå från att vidta dessa åtgärder.

5. Avslutande kommentarer

Elsäkerhetsverket har gjort gällande att Produkten i ett flertal hänseende inte uppfyller de ovan angivna standarderna. Elsäkerhetsverket drar därav slutsatsen att Produkten har allvarliga fel och brister. Easee menar att detta inte är en korrekt bild av Produkten. Enbart den omständighet att en viss standard inte uppfylls i viss del innebär inte att den aktuella produkten är behäftad med allvarliga fel eller brister.

Då Produkten dessutom av tillsynsmyndigheter i andra EU-länder (motsvarande Elsäkerhetsverket) lyfts fram som exempel på modern laddboxteknik framstår Elsäkerhetsverkets översyn och inställning i fråga om Produkten säkerhet som något förvånande för Easee. Inte desto mindre tar Easee Elsäkerhetsverkets granskning på största allvar.

Easee har därför ingående och återkommande visat att Produkten är säker att använda, hur Easee har utformat Produkten med beaktande av de högt ställda säkerhetskrav som gäller och att inga säkerhetsbrister eller incidenter har rapporterats avseende de av Elsäkerhetsverket påstådda avvikelser vid användande av Produkten. Easee anser därför inte att de åtgärder som Elsäkerhetsverket överväger är proportionerliga i förhållande till risken för skada.

Med vänlig hälsning,